

Beelden tonen aan dat “rewilded land”¹ groen blijft te midden van het door droogte geteisterde Engelse platteland.

A stream winds through fields on the Holnicote estate. The rewilding projects help ‘store water during drought ... and slow water during extreme rainfall’. Photograph: Steve Sayers/National Trust Images

Landgoed Holnicote van de National Trust toont aan dat herstelde wetlands en rivieren veerkracht bieden tegen droogte, bosbranden en overstromingen

Sandra Laville

Vrijdag 21 augustus 2026, 07.00 uur CEST - THE GUARDIAN

¹ opnieuw verwilderd land

Luchtopnames van een landgoed in Somerset laten de voordelen zien van het teruggeven van land aan de natuur ('rewilding') als reactie op het extreme weer dat door de klimaatcrisis wordt veroorzaakt.

Op het deel van landgoed Holnicote (beheerd door de National Trust) waar rivieren in hun natuurlijke loop zijn hersteld en wetlands zijn teruggebracht, is de vegetatie groen en weelderig gebleven tijdens de vijf hittegolven van de afgelopen zomer. Het omliggende landschap is daarentegen verdord en bruin geworden.

The Holnicote intervention involved 'creating natural sponges in the landscape', said the project manager, Ben Eardley. Photograph: Steve Sayers/National Trust Images

De twee ingrepen zijn belangrijke 'rewilding'-projecten en leveren sterk bewijs dat op de natuur gebaseerde oplossingen bescherming kunnen bieden tegen bosbranden. Dit spreekt beweringen van sommige rechtse commentatoren tegen, die 'rewilding' de schuld gaven van het ontstaan van bosbranden.

"De natuur biedt oplossingen voor enkele van de grootste uitdagingen waar de samenleving vandaag de dag voor staat," zei Ben Eardley, projectmanager op het

landgoed Holnicote. "Generaties lang heeft ons land [Groot Brittanië] wetlands drooggelegd, rivieren rechtgetrokken en water zo snel mogelijk van het land afgevoerd. Hier hebben we die aanpak omgedraaid, en de resultaten zijn opmerkelijk."

Door riviersystemen opnieuw te verbinden met de omgeving en natuurlijke sponzen in het landschap te creëren, hebben we een systeem opgezet dat water vasthoudt tijdens droogte – waardoor wetlands en omliggende habitats gezond blijven – en dat de waterstroom vertraagt tijdens stormen en periodes van extreme neerslag, wat helpt dorpen stroomafwaarts te beschermen tegen overstromingsgevaar.

Wetlands on the Holnicote estate. Photograph: Steve Sayers/National Trust Images

Eardley stelde dat dezelfde natuurlijke processen die de natuur hielpen herstellen, ook gemeenschappen helpen zich aan te passen aan de klimaatontwrichting.

In de afgelopen eeuw is meer dan 90% van de Britse wetlands verloren gegaan; het herstellen van deze habitats – zodat ze weer nat worden – wordt steeds belangrijker voor klimaatadaptatie, waterzekerheid en natuurherstel.

Harry Bowell, directeur land en natuur bij de National Trust, riep de overheid op om meer te investeren in natuurgebaseerde oplossingen om het land weerbaarder te maken.

"De zomer van dit jaar vormde een dringende waarschuwing voor de manier waarop onze weersystemen veranderen," zei hij. "Klimaatverandering is niet langer iets van de toekomst; het gebeurt hier en nu. Nu er voor volgend jaar opnieuw een El Niño wordt voorspeld, zullen waarschijnlijk veel meer mensen te maken krijgen met frequentere overstromingen, droogtes, hittegolven en bosbranden – en wij zijn daar niet immuun voor."

River systems at Holnicote have been reconnected with the surrounding area. Photograph: Steve Sayers/ National Trust Images

De laaglandheide bij Dunwich (lowland heath at Dunwich), een ander landgoed van de National Trust, is verwoest nadat er deze zomer een natuurbrand over het gebied raasde.

Bowell zei: "Op plekken als Holnicote wijst de natuur ons de weg; daar zien we hoe we – door de natuur te behandelen en erin te investeren als essentiële infrastructuur –

landschappen kunnen creëren die veerkrachtiger zijn, waar zowel de gemeenschap als de natuur baat bij heeft.”

[In de Europese Unie is in 2026 tot en met 26 augustus al ruim 632.000 hectare natuurgebied door bosbranden verwoest.]²

https://www.theguardian.com/environment/2026/aug/21/somerset-rewilding-holnicote-estate-wetlands-rivers-resilience?CMP=share_btn_url

² https://joint-research-centre.ec.europa.eu/projects-and-activities/natural-and-man-made-hazards/forest-fires/current-wildfire-situation-europe_en

Een Groot-Brittannië van natuurbranden en overstromingsrisico's: wees ervan verzekerd, de klimaatcrisis is reëel en we zullen het hoofd eraan bieden.

Angela Eagle

Thu 27 Aug 2026 14.05 CEST - THE GUARDIAN / OPINION

Reform en de Conservatieven zijn bereid het publiek te misleiden, maar als minister van Milieu vind ik dat we eerlijk moeten zijn – en daadkrachtig moeten optreden.

Deze lange, hete zomer heeft gezorgd voor de derde droogteperiode in vijf jaar tijd en de droogste juli in bijna twee eeuwen. We hebben gezien hoe natuurbranden huizen in de as hebben gelegd, en nu dreigen er plotselinge overstromingen nu de herfst aanbreekt. Dit zou een waarschuwing moeten zijn voor iedereen die beweert dat de zorgen over de klimaatcrisis overdreven zijn, dat we gewoon achterover kunnen leunen en niets hoeven te doen, of dat we moeten terugkomen op pogingen om onze natuurlijke omgeving te herstellen. Als nieuwe minister van Milieu zal ik dat niet laten gebeuren.

Niemand die deze zomer in het Verenigd Koninkrijk heeft meegemaakt, kan er nog aan twifelen dat ons klimaat al aan het veranderen is. We weten dat de toekomst warmere, nattere winters, hetere, drogere zomers en extremer weer met zich meebrengt.

Eerlijkheid over wat er nodig is om met deze veranderende realiteit om te gaan, is het minste wat we van onze politici mogen verwachten. Maar vorige week zagen we een verbijsterende reactie van de vicevoorzitter van **Reform UK**, die mensen opriep om van de verzengende hittegolven te "genieten" en de inspanningen van de regering om de klimaatcrisis aan te pakken als "arrogant" bestempelde.

Deze reactie getuigt niet alleen van onwetendheid; ze is beledigend.

Een belediging voor de brandweerlieden die hun leven wagen bij het bestrijden van branden in het hele land. Een belediging voor de bevolking, wier leven wordt ontwricht door verzengende temperaturen die voorheen zelden voorkwamen. En een belediging voor onze boeren, die moeite hebben om winst te maken nu droogte hun gewassen beschadigt.

De reactie van deze regering is niet om de handdoek in de ring te gooien en de chaos door extreem weer te accepteren. Het doel is juist om te werken aan de inrichting en het beheer van landschappen, zodat deze veerkrachtig genoeg zijn om weerstand te bieden en te herstellen.

We weten dat gezonde ecosystemen meer water vasthouden en kunnen fungeren als natuurlijke brandwerende barrières. Die veerkracht beschermt ons niet alleen tegen de gevolgen van natuurbranden; ze biedt ook bescherming tegen overstromingen en vervuiling.

Sommigen, waaronder de **Conservatieven**, beweren echter dat '**rewilding**' (het teruggeven van natuur aan de wildernis) de weerbaarheid tegen brand vermindert en dat we de beperkingen op het afbranden van heide op onze heide- en veengebieden moeten opheffen. Het tegendeel is waar.

Uit bewijs blijkt duidelijk dat nattere, gezonde veengebieden meer water vasthouden en minder snel begroeid raken met soorten die kwetsbaar zijn voor brand. De schade die deze vitale habitats door decennialang afbranden hebben opgelopen, heeft ze op de lange termijn juist kwetsbaarder gemaakt voor natuurbranden.

De oplossing voor hevige natuurbranden is niet om nog meer van ons landschap te laten afbranden. De oplossing ligt in het herstellen en beter beheren van onze leefomgeving.

Op plekken waar prioriteit is gegeven aan 'rewilding' – zoals op het landgoed **Holnicote** van de National Trust – is het enorme verschil in weerbaarheid tegen extreem weer duidelijk zichtbaar. In gebieden waar rivieren en wetlands zijn hersteld, staat de vegetatie groen en in bloei. Elders is de grond bruin en droog.

Als minister van Milieu heeft het overgrote deel van de zaken die ik behandel te maken met de noodzaak om ons aan te passen aan het veranderende klimaat – en deze regering gaat de uitdagingen die daarmee gepaard gaan resoluut aan.

Daarom heeft de premier deze maand een spoedoverleg van het Cobra-comité bijeengeroepen, waarbij vooraanstaande ministers, brandweerlieden, meteorologen en andere deskundigen samenkwamen om ervoor te zorgen dat we er alles aan doen om het land te beschermen tegen natuurbranden. Dit omvat onder meer een tijdelijk verbod op de verkoop van wegwerpbarbecues.

We investeren bijna 100 miljoen pond om het vermogen van het land te versterken om te reageren op natuurbranden en extreem weer.

Daarnaast steunen we onze boeren tijdens de droogte met een financiële injectie van 65 miljoen pond, versoepelde regels voor de aanleg van waterreservoirs op eigen terrein en het grootste budget ooit voor natuurvriendelijke maatregelen, om onze landbouwbedrijven weerbaarder te maken tegen extreem weer en onze voedselzekerheid te waarborgen.

Aanpassing aan ons veranderende klimaat vereist voortdurende aandacht, inspanning en investeringen. Anderen ontkennen het probleem wellicht simpelweg of steken hun kop in het zand, maar deze regering zal de uitdaging aangaan.

Angela Eagle is minister van Milieu, Voedsel en Plattelandszaken (secretary of state for environment, food and rural affairs).

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2026/aug/27/britain-wildfires-flood-risks-climate-crisis>

Waarom zwijgen Europese leiders na onze zomer vol klimaatschokken?

Why are European leaders staying silent after our summer of climate shock?

Jon Henley

Wed 26 Aug 2026 16.40 CEST - THE GUARDIAN

Dodelijke temperaturen en bosbranden hebben een steeds grotere kloof blootgelegd tussen kiezers die actie eisen en politici die niet bereid zijn de langetermijnkeuzes onder ogen te zien die de opwarming van de aarde vereist.

De klimaatcrisis betekent dat "we alles zullen moeten veranderen – de manier waarop we leven, produceren en handel drijven", zo verklaarde Jean-Luc Mélenchon, de ervaren en vurige radicaal-linkse politicus uit Frankrijk, afgelopen weekend tijdens het zomercongres van zijn partij *La France Insoumise*.

De term "klimaatverandering" – aldus Mélenchon, die volgens een peiling van deze week de waarschijnlijkste tegenstander van Marine Le Pen is in de beslissende ronde van de presidentsverkiezingen volgend jaar – klinkt misschien "bijna geruststellend", maar de werkelijke impact ervan zal aanvoelen alsof we "op een andere planeet belanden telkens als we de deur uit gaan".

De toespraak is opmerkelijk omdat, ondanks de vier hittegolven die Europa deze zomer hebben geteisterd – waarbij temperatuurrecords sneuvelden, ongekende branden werden aangewakkerd en duizenden extra doden vielen – maar weinig politici willen praten over klimaatmaatregelen.

Europa is het continent dat wereldwijd het snelst opwarmt; het wordt er twee keer zo snel warmer dan elders. De gevolgen bereiken – zoals VN-klimaatchef **Simon Stiell** het verwoordt – "een niveau dat als nationale noodsituatie kan worden bestempeld".

En toch zijn beleidstoespraken waarin Europese politieke leiders ingaan op de klimaatcrisis, de oorzaken ervan helder uiteenzetten en de noodzakelijke veranderingen schetsen om ermee te kunnen leven, op de vingers van één hand te tellen.

Franse kiezers zijn geconfronteerd met "stilte van sommige politici en ontoereikende uitspraken of demagogie van anderen", aldus ***Le Monde*** in een scherp

hoofredactioneel commentaar, waarin werd gewaarschuwd dat "besluitvormers, zowel ter linker- als ter rechterzijde, aan geloofwaardigheid inboeten".

Mensen willen "een politieke boodschap die wordt omgezet in daden en licht werpt op de toekomst", zo stelde de krant. De kloof tussen "het grote besef van de crisis bij de burgers en het gebrek aan daadkracht van hun volksvertegenwoordigers om die aan te pakken" zal leiden tot toenemende frustratie en woede.

Uit een peiling van Ipsos van half juli bleek dat milieubescherming ten opzichte van juni 12 punten was gestegen en daarmee de op drie na grootste zorg van Franse kiezers was geworden; dit volgde op wat het onderzoeksbureau omschreef als "een eerste echte ervaring met hoe de hel van een aanzienlijk warmere wereld eruit zou kunnen zien".

Ook in het Verenigd Koninkrijk maken activisten van Labour zich zorgen: ondanks de steeds zichtbaardere gevolgen van de klimaatcrisis is er vanuit de regering geen sprake van een krachtig politiek initiatief op dit vlak, terwijl kiezers er steeds meer van overtuigd raken dat actie noodzakelijk is.

Hoewel **Friedrich Merz** deze week stelde dat er actie nodig is om "de klimaatverandering te beteugelen en ons aan de gevolgen aan te passen" (zij het zonder dat dit ten koste mag gaan van de Duitse industrie), is hem de hele zomer lang verweten dat hij het onderwerp uit de weg ging uit angst de klimaatsceptische, extreemrechtse AfD in de kaart te spelen.

Er zijn uiteraard uitzonderingen. De uitgesproken Spaanse premier **Pedro Sánchez** waarschuwt al geruime tijd dat "klimaatverandering dodelijk is" en benadrukte onlangs: "Het volstaat niet om de gevolgen aan te pakken; we moeten de oorzaken ervan terugdringen."

Raphaël Glucksmann, een Franse presidentskandidaat uit het centrumlinkse kamp, sprak deze week over de noodzaak van een "ecologische transformatie" die een einde maakt aan het gebruik van fossiele brandstoffen; hij beloofde een "ecologische revolutie" van honderd dagen mocht hij tot president worden verkozen (wat uiterst onwaarschijnlijk lijkt).

Maar de stilte vanuit de meeste gevestigde politici is oorverdovend, zegt **Jean Jouzel**, een ervaren Franse klimatoloog. De politieke klasse heeft zich, zo stelt hij, "simpelweg nog niet ingelaten met de realiteit van de opwarming van de aarde. Ze moeten dit probleem resoluut aanpakken."

De kern van het probleem, zo stelt Jouzel, is dat "politici gericht zijn op de korte termijn. Hun voornaamste doel is om tijdens hun ambtstermijn schade te vermijden. Voor mij heeft een echt politiek leider... de moed om naar de middellange en lange termijn te kijken."

Denken op de korte termijn, politieke polarisatie en zorgen over de kosten van levensonderhoud hebben leiders in heel Europa in feite het zwijgen opgelegd; populistische en extreemrechtse partijen slagen er namelijk in om groene wetgeving af te schilderen als een "ideologisch mantra" en als een straf van de elite voor "gewone werkende mensen".

De redenering is duidelijk: kiezers die te kampen hebben met hoge energierekeningen, voedselinflatie en stagnerende lonen, zullen waarschijnlijk niet instemmen met programma's die financiële inspanningen vragen of opoffering van hun bestaande levensstijl, in het nastreven van een vaag omschreven klimaatvoordeel. Koolstofbelastingen en beperkingen op cv-ketels brengen electorale risico's met zich mee.

Maar die terughoudendheid om het werkelijke probleem aan te pakken heeft het Europese klimaatdebat verschoven van langetermijnreductie van CO₂-uitstoot naar meer lokale aanpassingsmaatregelen – een thema dat, wellicht onvermijdelijk, inmiddels zelf een strijdtoneel is geworden in de Europese cultuuroorlogen.

The summer heatdome over Europe caused an unprecedented demand for air conditioners – for those who can afford them. Photograph: Cristina Quicler/AFP/Getty Images

Airconditioning is daarvan een schoolvoorbeeld: aan de rechterzijde van het politieke spectrum wordt het luidkeels aangeprezen als een essentieel symbool van persoonlijke vrijheid en technologisch comfort, terwijl het aan de linkerkzijde breed wordt bekritiseerd als milieuonverantwoord en symptomatisch voor falend langetermijnbeleid.

"Als ik tot president word verkozen, voer ik een grootschalig airconditioningplan in," verkondigde **Le Pen** deze zomer luidkeels, waarbij ze stelde dat de technologie nauwelijks of geen invloed heeft op de opwarming van de aarde: "Wanneer milieuactivisten iets niet willen, verdraaien ze de onderzoeken."

Het risico hierbij is dat leiders, door zich te concentreren op noodzakelijke maar in wezen reactieve aanpassingsmaatregelen, de existentiële uitdagingen van de

opwarming van de aarde uiteindelijk reduceren tot debatten over consumentenkeuzes en comfort – kwesties die binnen een verkiezingscyclus passen.

Ondertussen raakt de noodzakelijke langetermijnreductie van CO2-uitstoot steeds meer naar de achtergrond. Zoals de Nederlandse Europarlementariër **Gerben-Jan**

Gerbrandy stelt: "Niemand hoeft zich schuldig te voelen als hij verlichting zoekt bij extreme hitte. Airconditioning redt levens." Hij voegt er echter aan toe dat we ook niet moeten "ingaan op het cynische argument dat het antwoord op stijgende temperaturen simpelweg bestaat uit het installeren van meer airconditioning – terwijl we juist het beleid laten varen dat bedoeld is om de oorzaken van die temperatuurstijging aan te pakken."

Hoe het ook zij: in de diverse Europese landen waar de komende achttien maanden nationale verkiezingen op de agenda staan – waaronder Frankrijk, Italië en Spanje – blijft de klimaatcrisis, althans voorlopig, grotendeels buiten het debat.

En dat is betreurenswaardig, want zoals Jouzel zegt: "De opwarming van de aarde is geen wetenschappelijk debat meer. Het is een zeer reëel politiek probleem." **Grégoire Leménager**, schrijvend voor het Franse weekblad *Le Nouvel Obs*, sloot zich daarbij aan. "De andere kant op kijken is geen optie meer," stelde hij. Niets is eenvoudig, maar na de zomer die Europa zojuist heeft doorstaan, zullen politici die "weigeren klimaatbeleid tot een hoeksteen van hun verkiezingsprogramma te maken" – zo vervolgde hij – "ontmaskerd worden als wat ze zijn: medeplichtigen aan een onvermijdelijke nederlaag".

<https://www.theguardian.com/world/2026/aug/26/why-are-european-leaders-staying-silent-after-our-summer-of-climate-shock>